

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

О ПРАВИМА ИЗ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ УЗБУЊИВАЧА

(Сл.гласник РС бр. 128/14)

Обавештавају се сви радно ангажовани о правима о заштити узбуњивача и то:

У смислу наведеног закона, изрази који се користе у даљем тексту имају следеће значење:

1. „Узбуњивање“ је откривање информације о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавних овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера;
2. „Узбуњивач“ је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилац јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву;
3. „Послодавац“ је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе, носилац јавних овлашћења или јавна служба, правно лице или предузетник који радно ангажује једно или више лица;
4. „Одговорно лице“ је лице коме су у правном лицу поверени одређени послови који се односе на управљање, пословање и процес рада, као и лице у државном органу, органу територијалне аутономије или локалне самоуправе које врши одређене дужности;
5. „Радно ангажовање“ је радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције; као и сваки други фактички рад за послодавца;
6. „Овлашћени орган“ је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе или носилац јавних овлашћења надлежан да поступа по информацији којом се врши узбуњивање, у складу са законом;
7. „Штетна радња“ је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које ма право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај;

ПРАВА НА ЗАШТИТУ

Забрањено је спречавање узбуњивања. Одредба Општег акта или појединачног акта којом се спречава узбуњивање је ништава. Забрањено је предузимање штетне радње; Узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом ако: изврши узбуњивање код послодавца, овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом; открије

информације у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које се врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од извршења те радње; ако би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као узбуњивач.

Повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Права на заштиту као узбуњивач, има лице које учини вероватним да је према њему предузета штетна радња, ако је лице које је предузело штетну радњу, погрешно сматрало да је то лице узбуњивач, односно повезано лице;

Лице које је у вршењу службене дужности доставило информацију има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због достављања информације.

Лице које тражи податке у вези са информацијом, има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења података.

Лице које је овлашћено за пријем информације дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке, дужно је да штити те податке.

Лице овлашћено за пријем информација дужно је да приликом пријема те информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци се не смеју саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања. Злоупотребу узбуњивања врши лице које: 1) достави информацију за коју је знало да није истинита; 2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање, тражи противправну корист;

Узбуњивање може бити унутрашње, спољашње или узбуњивање јавности. Унутрашње узбуњивање је откривање информације послодавцу. Спољашње узбуњивање је откривање информације овлашћеном органу. Узбуњивање јавности је откривање информације средствима јавног информисања, путем интернета, на јавним скуповима или на други начин којим се обавештење може учинити доступним јавности.

Информација садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавних овлашћења противно сврси због које је поверено, опасност по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и податке ради спречавања штете великих размера. Информација може да садржи потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу.

Послодавац овлашћени орган дужни су да поступају и по анонимним обавештењима у вези са информацијом, у оквиру својих овлашћења.

Послодавац је дужан да у оквиру својих овлашћења, предузме мере ради отклањања утврђених неправилности у вези са информацијом. Послодавац је дужан да у оквиру својих овлашћења, заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње. Послодавац не сме предузимати мере у циљу отклањања идентитета анонимног узбуњивача.

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информацје послодавцу.

Послодавац је дужан да поступи по информацији без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације. Послодавац је дужан да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Послодавац је дужан да, на захтев узбуњивача, пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Директор

A handwritten signature in black ink, written over a horizontal line, positioned to the right of the stamp.